

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj, Str.
Baron L. Pop
18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 24 dollár. Hír-
detések díjazásában szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánáti
számszám egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmontellon
leveleket nem
fogszunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marcell
Ernő. Felelős szerkesztő János
Norenc. Bukaresti szerkesztő Ha-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 1

Ára 3 lej

Péntek, 1934 június 1

5694. ÉV XVII. ÉVI
SZIVAN 18. 119 SZÁM.

VILÁG TÜRKE

Ibn Saud király

A napokban Genfben járt dr. William Cleve angol szemorvos, aki huszonkét évig tartózkodott Arábiában, Ibn Saud király udvari orvosaként. Az orvos, aki végleg le akar telepedni Európában, könyvet készült kiadni a trópusok szembetegségeiről.

— Azt hiszem — mondotta a tartózkodó természetű orvos —, hogy becsülettel és lelkiismeretesen kezeltem öfelségét, jó szemüveget rendeltem neki és pontosan megállapítottam betegségének diagnózisát. Jobb szemem egy forradás van, amely — fájdalom — az iris egyharmadát elfődi.

Az újságíró tovább érdeklődött az arab király felől, aki miatt nagyhatalmakat mobilizáltak és egy egész világrészt alarmoztak.

Az orvos szigorúan a tárgynál maradt és elmondotta, hogy a királynak éles szemüveget kell hordania, 4 dioptriás üveget. Egyszerre két tücatot hozottott Angliából számára, mert könnyen meglehet — mondotta —, hogy a nagy tolongásban eltörhet egy vagy két szemüveg.

A „nagy tolongás” alatt a doktor kétségtelenül Ibn Saud hadjárataira gondolt. Hosszas kérésre végül kibálta jellemezni is a híres keleti királyt.

A király egyike a legmagasabbra állt férfiaknak, akiket valaha láttam, mondotta dr. Cleve. Legalább két méter magas, anélkül azonban, hogy abnormálisnak látszana. Ez a rendkívül nagyság ki van egyensúlyozva azáltal, hogy széles vállai vannak és azzal, hogy minden mozdulatában kemény férfiaság nyilvánul meg. Alapjában a király európai benyomást kelt, amellet hogy az európaiságot nem szíveli. Fehér burnuszt és fehér turbánt visel, ami egyébként híveinek is rendes viselete. Viseli továbbá a tradicionális hegyes szakállt.

Nem szereti általában az európai szokásokat és távol tartja magát mindattól, amit európai erkölcsöknek neveznek. Mindazonáltal, amit népre és dinasztiájára nézve jónak talál, azt átveszi Európától és hasznosítja. Így elsősorban sokat olvassa a hadvezérek memoárjait, főleg pedig a stratégiai könyveket buvárkodik. Vezérkari tisztjével megmagyaráztatja magának a háborus technika legújabb vívmányait és a legmodernebb angol beretváló készülékek beretválnok minden reggel.

A bejelgetés ezután Ibn Saud magánéletére terelődött. Hogy hány feleséget tart, hogy környezetében milyen az élet.

— Amióta a királyhoz kerültem, emlékeztem szerint — mondotta az orvos — az ötvenöt éves Ibn Saud király legalább ötven feleséget vett magához. De vannak, akik azt állítják, hogy legalább kétszázszor nősült. Soknejség? Nem! Inkább sok válás. A helyzet ugyanis az, hogy több mint négy nőt nem tarthat háremében a király. Minthogy azonban az államrejon soknejséget követel, egyre újból válnia kell és újból házasodnia. Arábiában természetesen könnyebben megy, mint Európa bármelyik országában. A királynak mindössze annyi a dolga, hogy sajátkezüleg aláírott válólevelet juttat el a négy feleség egyikéhez, akinek azonnal el kell hagynia Ibn Saud házát.

Az újságírónak arra a megjegyzésére, hogy a sok válás, illetve sok házasodás rengeteg hozományjövendelmet is jelent, a király orvosa így válaszolt:

— Tévedés azt hinni, hogy a házasság jövendelő üzlet Arábiában. Nevezetesen dolog azt gondolni, hogy a király hozományt kap. A király házassága ellenkezőleg sok pénzbe kerül, minthogy a király megvásárolja valósággal apósától annak leányát. Kötelessége tehát fizetni. De ez a befektetés rentábilis, mert Ibn Saud lekötelezi magát ezzel az összegű és létező apósait, sőt elvált feleségei férjeit is, akik büszkék arra, hogy a király egykori feleségeit vezethetik ottár elé.

Átszervezéssel akarják helyreállítani a kormány tekintélyét

Lepadatu és Nistor teljesjogu tagjai a kormánynak. Ki lesz az új hadügyminiszter

Bucuresti-Bukarest, május 31. A Tatarescu-kormány helyzete pillanatnyilag legalsóbb is konszolidálnak tekinthető. Ma már liberális vezetőkörök és a kormány mértékadó tényezői nem a kormány bukásának lehetőségéről, hanem arról tárgyalnak, hogyan kellene a kormányt átszervezni ahhoz, hogy a megfelelő autoritással tudja végezni további munkáját. Ezt célozta az a telefonbeszélgetés, amelyet Tatarescu miniszterelnök a Kissingenben kuráját végző Dinu Bratianuval a liberális párt elnökével folytatott. E beszélgetés során Tatarescu hírt szerint felkérte Bratianut, hogy jöjjön haza és vállaljon tárcát a kormánynak.

A beavatottak szerint Dinu Bratianu elutasító választ adott, ami megnehezíti a kormány megfelelő átszervezésének ügyét. Ez azt jelenti ugyanis, hogy azok a miniszterek, akik Bratianu közvetlen környezetéhez tartoznak, továbbra sem fogják nagy igyekezettel ellátni miniszteri teendőjüket. Ami miatt eddig is sokat szenvedett a kormány akcióképessége és tekintélye. A megbeszélések tárgyat képezik továbbá néhány felesleges alminiszternek a kormányból való eltávolítása.

Tatarescu audienciája
Tatarescu miniszterelnök ma délelőn 12 órakor audiencián jelent meg az uralkodó előtt. A király ebédre is vendégül látta a miniszterelnököt, aki délután fél 8 órakor hagyta el a királyi palotát. Valószínű, hogy az este folyamán a miniszterelnök nyilatkozni fog a sajtó képviselői előtt az audiencia eredményéről.

Ki lesz az új hadügyminiszter
Mintán pedig valószínű, hogy Uica tábornok a jelenlegi hadügyminiszter mégis lemond, helyébe Condeseu tábornokot, az uralkodó egykori hadsegédjét hozzák kombinációba.

A költségvetési munkálatok egyébként befejeződtek, most már csak részletkérdések vannak hátra. A költségvetés kiadási összege 19 és fél milliárd és az ezeknek fedezésére szolgáló bevételek feltétlenül biztosítva vannak. A valószínű bevételek közül mintegy két milliárd összeget redukáltak, tekintetbe véve a mezőgazdasági helyzetét az egyes adók eszökkenését. Hol-

Németország fegyverkezési egyenjóságának elismerése, melyet nemzetközi ellenőrzés alá helyezni, bizonyos mértékben lefokozná a teuton erőszak prepotenciáját és főleg megfosztaná agitációs anyagának leglényegesebb részéről.

Ezzel szemben áll a francia koncepció, melyet Barthou külügyminiszter olyan fényes elokvenciával és meggyőző erővel vázolt fel.

Barthou nyilván diplomáciai tapintatból nem mondotta ki, de annál inkább érezte, hogy az angol felfogás érvényesülése kétélű fegyvert adna a Hilerék kezébe, mely rendkívül sok kockázattal járna.

Ma Németország arra hivatkozhatik, hogy a fegyverkezési egyenjogusatlanság indokolja titkos fegyverkezését. Abban az esetben azonban, ha az angol koncepció érvényesülne, nagyon könnyen történhetik, hogy Hitlerék törvényes uton fognának hozzá a fegyverkezéshez — és emellett tovább folytatnák a titkos uton való fegyverkezést is.

Ugy érezzük, hogy Barthou eme elképzelése és álláspontja sokkal közelebb jár a realitáshoz, tehát az igazsághoz is.

Az egyoldalú közoktatás

Az intellektuális nyomor elleni védekezésnek az az egyetlen módja, hogy a szabad pályára csak olyan embereket engedjenek, akik valóban odaválsók.

Nem először írjuk itt le, hogy a jelenlegi középiskolák oktatási rendszer elavult és bünös könnyelműséggel enged ki az ifjakat az életbe, anélkül, hogy pozitív módon biztosítanák megélhetésüket a mindennapi küzdelmekben.

Nagy tömeg ember hagyja el a középiskolákat, akiknek normális iskolai szelekció esetén ipariszkolákat vagy főként mezőgazdasági iskolákat kellett volna elhagyniuk.

Románia 14 millió földművestömege számára évente alig néhány száz földműves-mérnök hagyja el a felső iskolákat és a parasztyermékek most a tulzsufoit ügyvédjéi és orvosi pályákra térferegnek és gyarapítják az intellektuális munkanélküliek nagy tömegeit.

Egészen bizonyos, hogy itt a hibá. Nem pedig az, hogy sok az egyetem.

Egyetem soha sincs sok. Egyetem és iskola mindig kevés van. Ha Romániában sokkal több egyetem volna, mint amennyi van, de ezeken az egyetemeken nem ezérvél, hanem csak százával tanulnának a diákok, akkor minden sokkal rendezebben menne, mint ahogyan eddig ment.

Igy hát éppolyan balfogásnak minősítjük azt, hogy a virágzó nagyváradi jogakadémiát beolvasszják a kolozsvári egyetembe, mintahogy könnyelműség volt az ország összes gyógyszerészeti fakultásait megszüntetni és a bukaresti beolvasszani.

A kormány anélkül, hogy az egyetemeiket beszűkítelné, találon lehetőséget arra, hogy minél több mezőgazdasági iskola létesüljön az országban és ezekben a mezőgazdasági iskolákban a parasztyuk tízezei tanulják meg a mezőgazdaság tudományos irányítását.

A kormányok román középosztályt akartak: ezért ezrével termelték a diplomásokat.

Holott polgárosztályt azzal kellett volna teremtenie, hogy támogassa a román ipar vállalatok, legyen segítségére az alapításoknál, egészséges kereskedelmi alakulatokat létesítsen, ami valóban kitermelhetett volna román középosztályt.

Igy azonban a munkanélküli kateinerek tömegeit termelték ki, akik diákkorukban beteges szélsőséges mozgalmakban aktívsáltak és azután is támaszai, spiritus rectori minden olyan mozgalomnak, mely az állam belső rendje ellen tör.

A román egyetemi politika az alkotásban is egyoldalú volt. Most egyoldalúnak mutatkozik a likvidálásban is.

Anghelcsu minden megszorít, ami középiskola és egyetem, de semmit nem tesz a mezőgazdasági képesítés tökéletesítésé érdekében.

Es olyan alapvető hibája a román közoktatásügynek, mely még nagyon meg fogja bosszulni magát.

Kétféle biztonság
A haldokló genfi leszerelési konferencián tegnap nyíltan és teljes heveséggel csapott össze az angol és a francia koncepció.

Az összecsapás villámai teljes egészében világították meg annak az ellentétnek mélységét, mely a leszerelés, illetőleg a biztonság kérdésében a francia és az angol álláspont között húzódik meg. Nehéz eldönteni, hogy a két koncepció közül, főleg lélektani értelemben, melyik jár közelebb a realitásokhoz illetőleg melyik biztonsági elképzelés áll a tényleges biztonság szolgálatában.

Sir John Simon angol külügyminiszter abban látja a biztonság biztosítékát, ha elismerik Németország fegyverkezési egyenjoguságát s ezzel az elismeréssel megfosztják a német militarizmust attól a feszültségtől, melyet lélektani vonalon az egyenlőtlenség érzése fokoz a nemzeti szocialistákban.

Nem lehet letagadni, hogy valami igazság ebben az álláspontban is van.

ek

kedelem kérdé-
násokot a tag-
nak.

a Norman Davi
megbizott fejtege-
hogy amit a né-
enjosággal kap-
víván, már régen
tekintendő.

trati iroda munka-
tést folytatótt az
sal, aki ennek so-
anta, hogy a teg-
latot nem jelentik
vetségbe való be-
ndekát. A népszö-
vásokot két telje-
hangsúlyozta a

nagyvezérkar fő-
szerelés ellen

gyand tábornok, a
főnöke Strassburg-
amelynek során rá-
a mai helyzet na-
es események előz.

rovoló fegyver
lyik.

a franciákat. A
em szabad leszerel-
sereget csökkenté-
atorítja az ellensé-
gátókat, mondotta
gyvezérkar főnöke.

a népszövetségi
rendkívüli ülés.

épszövetségi tanács
a tegnap zárt ülés-
nas ülésen megál-
k végleges napj.

eknek fáj Litvinov

német sajtó erőtel-
fogadja Litvinov
rsen Zeitung meg-
orosoz házasság e-
v teletudelte be-
leni támadásokkal.
szerint Litvinov
rkar ügyvédjének

nkás
yesült

a sztrájkoló

miatt általános
áig 103 szakszerve-
nos sztrájk kikáltá-
st.

s 30. Az Egyesült
ügyi évet a kincs-
slése szerint június
309 millió dollár

KSZEKRÉNYT,

n és garantált
epességűt készít
NWALD JAKAB
pari üzem CLUJ,
ea Decebal 23.
s vidéki szállítás

rv. és Lapkiadó E.
a Barca L. Pop H.
9-77.

urat

Elmondja még az orvos Ibn Saud jellemzésére, hogy huszonkét éves korában sajátkezűleg fojtotta meg legártóbb ellenfelét. Vakmerő eiszántsággal néhány pártja kíséretében besurrant az Ajlam palotájába és végzett vele.

Ibn Saud irodalmilag művelt ember. A Koránt ugyiszólván szóról-szóra betéve tudja. Szívesen olvassa Cézár „Bellum gallicum” könyvét, amelyről azt állítja,

hogy ma is a legjobb stratégiai mű. A világháború nagyon megtermékenyítette fantáziáját, számos térképet és haditervet hozott Európából, a hadmozdulatokat nagy figyelemmel kísérte és megrendelte Londonból Schlieffen tábornok stratégiai könyvét.

Vallásiakban fanatikus, de ez nem jelent azt, hogy kulturális tekintetben hozzáférhetetlen. Amikor Mekát meg-

hódította, európai mérnököket hivatott és Gabbu földalatti börtönét befalaztatta. Két évvel ezelőtt egy kórházat tervezett, aminek az építkezési betetőzés előtt állnak. A kórház építése és berendezése a legújabb stílus szerint történik. Helyrehozta a kábelvezetéseket, amiket a harcok során felszaggattak. A király most azon dolgozik, hogy a sivatagban telefon és sűrűnyállomásokot rendeztesse be.

nyilatkozatára, aki kijelentette, hogy a Mizrahi nem bojkottálja az Alapokat és kéri az erdélyi Mizrahit, hogy támogassa a Keren Hajesszodot.

A konferencia ezután elfogadja a szervezeti és Palesztina-bizottság további határozati javaslatát. A szatmári helyi csoport javaslatát, hogy a cserifikátokat városenként osszák el, a konferencia elvetette.

Ezután Chilevitz Hermann javaslatát került sorra, amelyben kéri, hogy a Phönix-alapból ne kultúrhat, hanem gazdasági iskolát létesítsenek és az összeget bocsássák a temesvári központ rendelkezésére. Jámor Ferenc és Weinberger Nándor a kolozsvári helyi csoport nevében a javaslat ellen foglalkoznak állást. Vermes Ernő kijelenti, hogy a maga részéről sem járulhat hozzá ehhez a javaslathoz. dr. Fischer József hozzájárulása nélkül. Chilevitz Hermann visszavonja javaslatát.

Danzig Hellél határozati javaslatot terjeszt elő az állandó bizottság nevében az egyetemi ifjúság és a diákszegélyezés kérdésében. A konferencia egyhangulag magáévá teszi az előterjesztést.

Ezután az EKIT-re vonatkozó határozati javaslatok kerültek sorra. Neuman kijelenti, hogy a Mizrahi egyelőre nem vesz részt az EKIT-ben és nem fogadja el azt az elvet, hogy minden ifjúsági szervezet köteles belépni az EKIT-be.

Weinberger Nándor és Vermes Ernő rámutatnak az EKIT fontosságára és az ifjúsági önkormányzat szükségességére. Kéri a Mizrahit, lépjen be az EKIT-be, mert csak így áll módjukban befolyást gyakorolni annak működésére.

Több javaslat kerül még szavazásra, majd este fél 8 órakor Reitter Ernő előterjeszti az állandó választmány személyi javaslatát az új vezetőség megválasztására.

Vermes Ernő elnöki székfoglalója

A javaslatot a konferencia egyhangú telkesedéssel fogadja, majd Nuszbaum Sámuel elnök szíveshöz szóló kérésére elmondja az elnök székfoglalóját. Vermes Ernőnek, a Szövetség újonnan megválasztott elnökének.

Vermes Ernő a konferencia lelkes ünnepése közepette emelkedik szólásra. Köszönetet mond a konferencia bizalmáért, méltatja a konferencia munkáját és optimizmusának ad kifejezést a mozgalom további fejlődését és megerősítését illetően. Köszönetet mond dr. Nobel Sándornak és Nuszbaum Sámuelnek, a konferencia elnökeinek és az aradi helyi csoportnak a konferencia megrendezéséért.

A 13. erdélyi cionista konferencia a Határvárh és a Techzaknah hangjaival, emelkedett, lelkes hangulatban nyert befejezést.

Törvényeimtár. Rég érzett hiány pótol dr. Rösler Viktor most megjelent törvényeimtára, amely az 1919. jan. 1-1934. április 15-ike között hozott törvények és rendeletek áttekinthető címanyagát és megjelenését tartalmazza. A román nyelvi munka ára franco 120 lej. Megrendelhető az összeg beküldésével dr. Rösler Viktornál, Cluj, strada Ing. Poeci 5.

Könyvszenzációk!

	Lei
Wassermann: Kerkhoven 494 l. kve	144.—
Lamb: Dzsingiz Khán, 309 l. kve	162.—
Fort: Gettóból jött pápa, 254 l.	75.—
Strachey: Viktória királynő, 344 l.	87.—
Dos Passos: 42. szélességi fok, 460 l. kötet	100.—
Székelly Béla: A Te gyereked. (A modern gyermeknevelés könyve)	54.—
Faulhaber: Zsidóság, kereszténység, germánység	54.—
Glasworthy: A várakozó, 399 l.	135.—
Kassák: Az utak ismeretlenek 191 l.	60.—
Reményik: Mese habbal, 255 l.	84.—
Ibancs: Meztelen asszony, 312 l. kötet	60.—
Fechen: Néger menyország, kve	60.—
Rosny: Bűnös asszonyok, 184 l.	90.—
Ostenso: Előjáték a szerelemhez, füve 27.— kötet	57.—
Dine: Szkarabeusz bűnügy, 221 l.	28.—
Dine: Szörny a tóban	28.—
Makkai: Taktoskirály, 480 l. kve	144.—
Gergely: Salakmos, 270 l.	96.—
Huxley: Szép új világ, 270 l.	27.—
Verona: Cleo divatszalon, kve	54.—
Petrányi: Virág- és díszkertészet, 360 lap, 160 kép	240.—

Lepage nál Cluj, Postán utánvétellel Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

A megértés és a béke szelleme kerekedett felül az aradi cionista konferencia tárgyalásain

Az általános vita folytatása. A bizottságok határozati javaslatát a plénum előtt

Cluj-Kolozsvár, május 31. Lapunk tegnapi számában ismertettük az aradi cionista konferencia második plenáris ülésének lefolyását. Vasárnap este folytatódott az általános vita. Először Nemberger Ernő (revizionista) szólt fel. Rámutat a cionista mozgalom soraiban dúló áldatlan testvérhárcok káros kihatásaira úgy politikailag, mint belső szervezeti szempontból. Súlyos veszedelem rejlik abban, hogy a mai égető problémákkal szemben nem tud egységes álláspontot elfoglalni a cionista mozgalom és szétforgácsolódnak az erők. A konstruktív munkát a destruktív szétváltás váltotta fel: cserifikát megvonások, bojkottok, sztrájkok és kizárások, melyek bomlás jezeit jelöl. Kéri a konferenciát, forduljon Erdély zsidósága nevében az exekutívéhez, hasson oda, hogy szűnjenek meg a pártok közötti harcok, a pártok hagyjanak fel az Alapok bojkottálásával és térjenek át azoknak konstruktív támogatására, viszont az exekutívét is hagyjon fel azokkal a retorziókkal, melyek csak károsítják a helyzetet és a meggyőzés és megértés erejével igyekezzék elsimítani az ellentéteket.

Dr. Lázár (revizionista) az ifjúsági kérdéssel beszél. Hangsúlyozza az ifjúsági nevelés és a szellemi hátsorok fontosságát. Konkrét javaslatokat tesz, melyeket a szervezeti bizottságban fog részletesen kifejezni és megindokolni.

Dr. Rosenberg (Han. Hac.) csoportja munkáját méltatja és hangsúlyozza, hogy a Hanoár Hacoini békes együttműködésben akar élni a többi pártokkal. Rámutat a KIB kulturális tevékenységének hiányosságaira és javaslatot tesz a Brith Ivritth Olamith erdélyi tagozatának kiépítésére vonatkozólag.

„Avoda ivritth — Sabbath ivritth”

A következő szónok Rath Efraim (Mizrahi). „Többek között a következőket mondja: Egyebet sem hallunk, mint azt az egyöntetű óhaj: legyen már béke a zsidó világban. Mi keressük a békét Prágától Jeruzsálemig, mert erős a vágy bennünk Erec Jisráél iránt és ez hajt bennünket a béke irányába. De mit tett az exekutív 2 béke érdekében? Egyetlen komoly kísérlet sem történt a Jewish Agency részéről a béke helyreállítására. Jámor Ferenc és Salamon Ottó beszétek arról a munkáról, amit a Hiszadruth véggez az avoda ivritth, a zsidó munka érdekében. Nekünk szent az avoda ivritth, de épp olyan szent a sabbath ivritth is. A szombat megsértése sérti az egész zsidó népet. A jeruzsálemi: Akcioms Comitén napokon át tárgyaltak a vallási kérdéseiről. Ussisehkimre hivatkozom, aki mindannyiunk vezére. Ő mondotta: „2000 évig éltek a zsidók Erec Jisráelen kívül, 500 évig éltek Erec Jisráélben inkvizíciókon, üldözötéseken mentek keresztül és mégis megmaradtak zsidó népek. Ezer évig beszéltek a zsidók héberül, kétezer évig beszéltek idegen nyelveket — és mégis zsidók maradtak. S ha vannak ma olyanok, kik „gett”-et akarnak adni a zsidó Istennek, el akarnak válni tőle, — azt mondunk nektek, egy ilyen zsidó nép nem tarthatja magát, el fog tűnni. Nem ez az értelme annak, hogy: „Ki mi-Cion tőre Torah”, Cionból fog kiindulni a Tan. Ezt mondotta Ussisehkin. A baloldali ifjúság arra tanítja a gyermekeket, hogy mincs tekintély és gettet kell adni a zsidó Istennek. Ezen szervezet ne dicsekedjen a cionista konferencián. A Hiszadruth pozitív határozatokat hozott a Kasruth és a Somré Sabbath kérdésében, ez a kis eredmény azonban, ami 20 éves harenak a produktuma, még csak papíron van. Az erdélyi cionista konferencia fejezze ki ama kívánását, hogy az exekutív valósítsa meg a vilási posztulátumokat és igyekezzék megteremteni

az egységet és a békét a mozgalomban. Adja a Mindenható, hogy egység legyen a cionista mozgalom soraiban a hagyományok alapján. Tóra, Erec Jisráél nélkül épp olyan tarthatatlan, mint Erec Jisráél, Tóra nélkül. Döntő pillanatban élünk, értsük meg egymást kölcsönösen és akkor jönni fog a béke és a százszázalékos Erec Jisráél.

Dr. Nobel elnök örömeinek ad kifejezést hogy úgy Rath Efraim, mint Jámor Ferenc emelkedett székfoglalásuk igyekeztek egyengetni a megértés és béke útjait. Ezen az uton kell, hogy találkozzanak a ma még egymással szemben álló irányzatok.

A nevelés és hebraizáció problémái

Dr. Briszker Ezekiel héberül, majd németül beszél a nemzeti kultúra és héber nevelés válságáról. Husz elemi iskolánk és két középiskolánk van Erdélyben 100 zsidó tanítással és három ezer növendékkel. De milyen héber oktatás van ezekben az iskolákban? Van egy iskola, melynek kétszáz növendéke van és hetenként hat órát szentel hitoktatásra. A nevelés mégis nullával egyenlő. Egy másik iskolának hatszáz növendéke van, két órát szentel héberre hetenként, az eredmény semmi. Két óra tanórát van mindenütt, de nem tudnak héberül. Ideálunk nincs, egyszerű hivatások. Mi a teendő? Nem elméleti, hanem gyakorlati lépéseket kell tennünk. Oda kell mennünk az illetékes zsidó körökhöz és fel kell világosítani őket. Akik még tegnap ellene voltak a héber oktatásnak, ma mellett lesznek. A temesvári iskolák kuratoriuma megértéssel fogadta a mi követeléseinket. A KIB elhatározta, hogy az erdélyi zsidó tanítók számára héber kurzust fog beszervezni. Gondoljunk kell azonban az iskolákon kívül álló zsidó ifjúságra is. Be kell vinnünk a zsidó kultúra szeretetét és ápolását az erdélyi zsidó ifjúságba, mert csak ebből nőhet ki egy olyan nemzeti mozgalom, mely elköteleztségünk megfelelő.

Vermes Ernő válasza

Riesel Jakab az igazoló bizottság nevében jelenti, hogy összesen 306 delegátust igazoltak le, ezek közül: 88 az Aviva Ba-

Az Alapok és a Szervezet kérdése

Ezután a szervezeti bizottság javaslatát kerülnek sorra. Dr. Jordán megindokolja javaslatát az Alapok és a Szervezet adminisztrációjának egységesítésére vonatkozólag. Kéri a konferenciát fogadja el a javaslatot egy évi próbaidőre.

Dr. Markovits Ignátz hosszabb exposzéban mutat rá a javaslat keresztülvételén voltára. Hangsúlyozza az Alapok autonómiáját, amit respektálni kell a konferenciának.

A konferencia 98 szavazattal 77 ellenében elvben megszavazta dr. Jordán javaslatát. A szavazás rendkívül izgatott atmoszférában zajlott le.

Óvás a konferencia határozata ellen

Dr. Bató Lajos a Keren Kajemeth romániai főinspektora élesen állást foglal dr. Jordán javaslatát ellen és az Alapok nevében óvást emel a határozat ellen.

Reitter Ernő a KIB nevében kijelenti, hogy ez a határozat lehetetlenül tehető az új vezetőség összeállítását.

Dr. Jordán kijelenti, hogy nem tudja akceptálni sem az Alapok, sem a KIB részéről tett kijelentéseket. Ha a vezetők feyelment kérnek a cionistáktól, a cionisták is feyelment kérnek a vezetőtől. Az elfogadott javaslat egy éves kísérletre vonatkozik csupán.

Dr. Gelber hangsúlyozza, hogy amíg a Cionista Világszervezethez tartozik a

rüsszia, 67 a Hanoár Hacoini, 57 a Mizrahi, 44 a klal, 21 a Wizo, 18 az Erec Jisráél, Haovedeth és 6 a revizionisták mandátuma.

Ezután Vermes Ernő válaszol az általános vitára. Külön-külön válaszol az egyes szónokoknak. Megelégedéssel konstataálja, hogy végeredményben felülkerekedett a megértés szelleme, amely minden konstruktív munka záloga.

A konferencia ezután tudomásul veszi a KIB jelentéseit és a vezetőségek megadja a felmentvényt.

Dr. Nobel éjszaka fél kettőkor zárja be az ülést és bejelenti, hogy az éjszaka folyamán a szervezeti és a Palesztina-bizottság fog tanácskozni. A bizottságok munkája a reggel 6 óráig nyúl.

Hétfőn délután ült össze a konferencia harmadik és utolsó plenáris ülése, amikor a bizottságok által elfogadott javaslatok kerültek megtárgyalásra a plénumon. A gyűlést Nuszbaum Samuel nyitja meg.

A Palesztina-bizottság javaslatát

A Palesztina-bizottságban elfogadott javaslatok kerültek sorra. Taub Abraham összefoglaló jelentést ad a Palesztina-bizottság munkájáról. Jámor Ferenc javaslatát arra vonatkozólag, hogy a konferencia felhívással forduljon a palesztinai ültetvényesek szövetségéhez a zsidó munka követelményének respektálására, a konferencia egyhangulag elfogadja. Ugyancsak elfogadja a konferencia dr. Weisz Fülöp javaslatát az alijára vonatkozólag. A Mizrahi javaslatában vállalt posztulátumainak teljesítését követeli. Salamon Ottó kiegészítő javaslatot tesz a lelkiismereti szabadság respektálására vonatkozólag. A kérdés körül heves vita indul meg és viharos jelenetek játszódnak le. Nuszbaum elnök csak nehezen tudja helyreállítani a rendet. A konferencia megszavazza a javaslatokat. Ugyancsak elfogadja a konferencia Rath Efraim javaslatát, hogy az exekutív tegyen további lépéseket a semleges munkaközvetítő irodák felállítására irányában. A Palesztina-bizottság többi indítványait alapos vita után, egyes helyeken módosításokkal elfogadja a konferencia.

Szövetség, addig respektálnia kell annak státuszát. A Keren Hajesszod nemcsak a cionisták pénzügyi szerve, a KH a Jewish Agency intézménye, melyben nem-cionisták is érdekelve vannak és fölötté nem diszponálhat a konferencia. A konferenciának alkalmazkodnia kell a kongresszu határozatokhoz.

Vermes Ernő szóval fel ezután. Magára nézve kötelezőnek ismeri el a konferencia határozatát. A fejelem azonban nemcsak a konferencia felé, hanem felfelé, a magasabb cionista fórumok felé is kötelező. Kijelenti, hogy a konferencia elvi határozatát továbbítani fogja a felsőbb cionista fórumokhoz és igyekeznék azt keresztülvinni, de csak az Alapok hozzájárulásával.

Ezután a Keren Hajesszod-bizottság által elfogadott határozati javaslatok kerültek a plénum elé.

A Mizrahi és a Keren Hajesszod

A Mizrahi nevében Rottenberg József nyilatkozatot tesz, melyben kifejti, hogy miután a Mizrahi Világszervezet központjától más diszpozíciókat nem kaptak, a Mizrahi nem vehet aktív részt a KH-munkában, ami azonban nem zárja ki, hogy tagjai ne adakozzanak az Alapra.

Dr. Gelber hivatkozik Rabbi Ostrovsky

Uj Kelet tud.) A nult. A kormány sített" bizalmáná godtan" folytath

A polgár pedig tulajdonképpen a Talán csak sok l

Sokkal súlyosa huzódnak meg a ben. Olyan tény a kulisszák mög lanak szoros öss

Egy idő óta ve országot. Teljes

orzepette váratlan ra dulja fel az o lepő és teljesen

vesz a politikai társadalmi osztá a határon túlról

makra okot adó ország felbolyg hasonlóan egész lázában ég.

Az utóbbi nap katlan méretű v nem magától tör

Egy é

Bizonyos érde meg az esemény gondoskodnak a

suhanjon el az e mányban dúló e alkotmányos tén

zötti állítólagos e ezek a hírek a f felgyelmeztebb

lenebb szervezh, találnak.

Ezek a nem is a tisztak kenyér céljaik elérésére

hetett volna me szerre 1500 m 1500 külfönböző az előléptetések zás jelűl.

Es kitört a ko hibázott is vala mányának hanc miniszternek ké

A tiszteszári örökbecsi műve éve folyik s m 1000 oldal 500 Lepageál Cluj. jegyzékét Lepage

FÉ

gyó

Ora

A világ leg Csodás hatá Mindenféle talmak és t törégek ut hatása. Kiv és szénsava

Lakás, első kusan k Május hóba Junius hóba Jul, aug-be Szigoró felt rendű or Egész

Vasuti k ebbe a fűrd

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ihász-Fekete operett társulatának vendégjátéka

A fattyu premierje olyan sikert aratott tegnap este, amelynek híre végigszáguldott már a városban és ma este is feltűnően fogja végignézni a pompás előadást és a remekbe szabott darabot.

A fattyu pénteken és szombaton kerül színre.

A fattyu előadásaira 10, 15, 20 és 30 lejes jegyeket árúsít a pénztár.

A Fehér orchideák vasárnap háromszor nyújt alkalmat arra, hogy a kolozsvári közönség egy új, pompás operettet és kifizető előadást ünnepelhesen. A társulat eminens művészei mind játszanak az operettben. A Fehér orchideákat Ihász Aladár rendezte. Ihász feljött bele a rendezés művészi munkájába, hogy olyan előadást hozzon ki, amely sorozatos előadásokat fog kiérdemelni.

Szombaton délután 6 órakor Népelőadás lesz a Magyar Színházban egyéges, 10 lejes helyárakkal. Minden jegy ára ugy a földszinten, mint az emeleten csak 10 lej. Előadásra kerül a pompás *Kék Duna*, Strauss nagyoperettje a premier szereposztásában és éppoly fényes kiállításban.

Hétfőn este 7 és féltíz órakor és kedden este 7 és féltíz órakor az európa-szerte ismert szuggesztőr, Körösladányi lép fel a Magyar Színházban. Dalmás erdélyi körútja után most hozták is ellátogat a nagyszerű művész. Körösladányi az, aki lazba hozta egész Erdélyt pompás mutatványával. Körösladányi tanít, gyógyít és vigasztal. Körösladányi a közönség előtt nyomozza ki a gyilkosságokat, lopásokat.

Kedden este megtudjuk, hogy az elmúlt hetek lopásait ki követte el.

A Neues Wiener Journal az elragadtatás hangján ír Körösladányiról, aki a múlt héten Bécsben vendégszerelt tizezer néző előtt egyetlen este.

Körösladányi hétfőn is, kedden is két-két előadást tart: hétkor és féltíz órakor. A helyárak: 10, 15, 20, 30 lej.

HETI MŰSOR:

Péntek este félkilencor: A fattyu, Színház 3 felvonásban, Irta: Tapsony Endre, 10, 15, 20, 30 lej.

Szombat délután 6 órakor: Népelőadás. Minden jegy ára 10 lej. Kék Duna operett 3 felvonásban.

Szombat este 9 órakor: A fattyu, Színház 3 felvonásban, Irta Tapsony Endre, 10, 15, 20 és 30 lej.

Vasárnap délután 3 órakor: Fehér orchideák. Operett premier. Halász-Kiszely nagy operettje 3 felv. 10, 15, 20 és 30 lej.

Vasárnap délután 3 órakor: Fehér orchideák. Halász-Kiszely nagy operettje 3 felv. 10, 15, 20 és 30 lej.

Vasárnap este 9 órakor: Fehér orchideák. Halász-Kiszely nagy operettje 3 felv. 10, 15, 20 és 30 lej.

Hétfő este 7 órakor: Művészet, kabaré Körösladányi országos hírű szuggesztőr fellépte, 10, 15, 20 és 30 lej.

Hétfő este féltíz órakor: Művészet, kabaré és Körösladányi országos hírű szuggesztőr fellépte.

Kedd este 7 órakor: Művészet, kabaré és Körösladányi országos szuggesztőr fellépte, 10, 15, 20 és 30 lej.

Kedd este féltíz órakor: Művészet, kabaré és Körösladányi országos szuggesztőr fellépte, 10, 15, 20 és 30 lej.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, péntektől premier. Kettős műsor (2 film) egy helyéért: I. Vérosszu. Szennációs cow-boy premier. Fősz.: Buck Jones híres eróművész és box-bajnok. II. Egy bolond ötlet. Operett. Jáger. Willy Frisch és Bársony Rózsá, 15, 20 lejes helyárak.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől szenzációs premier: Kelet varázsa. Izgalmas keleti történet tele

Igen, Uram, ma milliomos lehetne!

De mégis szegény maradt. Tovább fog küzdeni a nyomorral, mert nem akarta megújítani az I. osztályú sorsjegyét.

A második osztály huzásánál a szám, amely az övé volt, két millió leit nyert!

Nézzé, milyen elkéseredett most és gondoljon arra, hogy azonnal meg kell újítania sorsjegyét. A szerencse állhatatosságát követel meg és meg kell neki adnia ezt a szerény elégtételt, a gazdagság perspektívájáért, amelyet az nyújt Önnek.

**VEGYEN ÚJ SORSJEGYET.
UJITSA MEG RÉGI
SORSJEGYÉT!**

Ujítsa meg sorsjegyét a

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ -nál

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet Rt.
Cluj, Piața Unirii 20. Telefon: 40.

Főelárusítóhely:

Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.
Telefon: 759.

Főelárusító: **RÉVÉSZ ERNŐ** Tg. Mures

zenével és eredeti felvételekkel. Főszerepekben: Camilla Horn és Jack Trevor. Hallgassa meg az új hangos leadógéppünket!

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7, 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

A szőke párdue. Csodás felvételi exotikus film, főszerepekben: Clark Gable és Joan Harlow.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Sörben az igazság. Szennációs vigjáték, főszerepekben: Maicc (Buster Keaton).

KÖZGAZDASÁG

Ezer vagon tengerit akar Csehszlovákia Romániától importálni

Bucuresti-Bukarest, május 31. Az eddigi eredménytelen kísérletekkel szemben, amelyet a román kormány a Csehszlovákiával való gazdasági viszony kimélyítésére folytatott, a napokban meglepő fordulat történt.

A kormány ajánlatot kapott Csehszlovákiától cirka 1000 vagon tengeri exportálására. A csehszlovák kormány ajánlata szerint 400 vagon tengeri pompenzációs uton vásárolnának, a többit pedig a szabad kereskedelem útján vennék meg.

A kormány a napokban fogja letárgyalni a csehszlovák ajánlatot.

A tengeri exportja azonban a szárazság következtében akadályokba ütközik.

A kormány ugyanis néhány héttel ezelőtt rendeletet adott ki, mely szerint *babon* és *árpán* kívül csak olyan gabonaneműeket lehet exportálni, melyeket május 9-ke előtt kötöttek le.

Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hogy milyen termés lesz az idén, hogy, hogy valószínűtlennek látszik, hogy a kormány feloldja a raktáron levő gabona exporttilalmát.

Az illetékes gazdasági körök a csehszlovák ajánlat körül élénk vitát folytatnak.

Egyesek szerint a kormány nem oldhatja fel a gabona-prohibíciót, nehogy később, rossz termés következtében importra szoruljunk, mások viszont azt állítják, hogy a megindult eszések után teljes lehetőséggel volna, hogy ne legyen termés, szóval fel kell oldani a raktáron levő gabona exporttilalmát.

A kormány az apokban dönt a Csehszlovákiába exportálandó tengeri ügyben.

Kontingentálási engedély nélkül lehet 2000 lej értékben alóli árukat az országba behozni

Bucuresti-Bukarest, május 31. A pénzügyminisztérium tegnap délután körlevelet küldött az ország összes vámhatóságaihoz a következő tartalommal:

A pénzügyminisztérium a kereskedelem és iparügyi minisztériummal egyetértésben elhatározta, hogy mindazokat a kontingentált behozatali árukat, melyeknek értéke nem nagyobb 2000 lejnél, minden külön engedély nélkül lehet importálni. A megállapított kétezzer lej érték magába kell foglalja a vám és egyéb kontingentálási taxákat.

A behozott áru értékét a mellékelt számlákból kell megállapítani. Az engedélymentes árukat együtt lehet behozni a kontingentálási alá nem eső árukkal. A vámhatóságok különösen kell vigyázzanak arra, hogy egyes importálók egyazon áru mennyiségét kisebb részletekben sorozatosan ne vámoztassanak meg, így akarván kijátszani a kontingentálási engedély aluli mentesítést.

A pénzügyminisztérium rendelete szerint a vámhatóságok kötelesek hónapról hónapra előterjeszteni a minisztériumnak a kontingentálási engedély alóli mentesített áruk mennyiségét és minőségét, pontosan kimutatva, hogy egyes áruminőségekből milyen mennyiséget importáltak engedélymentes módon.

Az Athenaeum 60 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botanisálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeges portóköltéssel (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvételt.

Az Athenaeum 60 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botanisálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeges portóköltéssel (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvételt.

Az Athenaeum 60 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botanisálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeges portóköltéssel (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvételt.

Az Athenaeum 60 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botanisálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeges portóköltéssel (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvételt.

Az Athenaeum 60 lejes regényének legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botanisálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeges portóköltéssel (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvételt.

A vet

Egy Marcel képe szerint, kán diszlik, es Flucht ersch zsidó drámát. kiadás). Hőse ben egyre rémségei és után korszak Megteremti a rét. Az összes met nép köz metország u más terveik riának mind törekvő elgon nyeit egyes javára és má ják kiaknáz találmány di nára saját gyűjtőtaborb és közben E

Ezt a meglepő nyelvkészítést a német mája a német zsidóknak

Majdnem kezembe Lu elő osztrák p című röpirat europaischen meg. Csoda érdekességéb nózisának erejű irassá már a tavaly lent meg a osztrák szoc vel, számolt csak azon t zött fog ez ként, esendb elapadása f tervelte, vag tációs plaká ahogyan Sta

Megható a leg híresebb buvár remet Peteg volt, tudja, ma t vagyok, bete nélkül élni gondol, ma hatom e a k állapítja m nagy örege dalma jelle helyzet lab

Bauer az ismételtel jelkes, önf z, benső, német kult jövőjükkr tató. Bauer sors vár r véreikre. Hébb, Sajr korrupció

Paneurop relési kor hove.Kaler január 30- napján bek közismertt szerelésre került di ország élé szédjaj jel amely han ciaoország vatkozhat doko'asaké békés szá gondol ar quo fennt ként két békés szá Németsz néve ke ventiv h volna rá megszte vánvaló, a közben gyobb ves

A lesze eszeveszet fegyverke addig, m között ki másik e

GAZDASÁG

tengerit akarja Romániától portálni

est, május 31. Az eddig kísérletekkel szemben kormány a Csehszlovák gazdasági viszonyokat, a napokban történt.

platot kapott Csehszlovák kormány a Csehszlovák kormány 1000 vagon tengeri szállományt, a napokban 100 vagon tengerit vásárolnának, a szabad kereskedelem ut

napokban fogja letártni a javaslatot.

olja azonban a száraz tengeri akadályokba ütköz

vanis néhány héttel adott ki, mely szezonban kívül csak olyan lehet exportálni, mely előtt kötötték le.

ban még nem lehet a termés lesz az idén szintültsenek látszik.

feloldja a raktáron állományt.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

a kormány nem oldja a tilalmat.

gazdasági körök a csehszlovák élénk vitát foly

A harmadik birodalom vetülete az irodalomban

— Állandó bécsi munkatársunktól —

Egy Marcell Faerber nevű és a fényképe szerint, mely a könyve védőborítékán díszlik, egészen fiatal költő, Auf der Flucht erschossen cím alatt pacifista zsidó drámát írt. (La Bibliothèque, Anvers kiadás). Hőse német zsidó, akinek lelkében egyre felkísértének a világháború rémségei és aki évtizedes próbálkozások után korszakos találmányt konstruál. Megteremtí a háború technikai ellenszerét. Az összemérését akarja vele a német nép közvetítésével boldogítani. Németország új urainak azonban egészen más terveik vannak. Humanista bolondériának minősítik a felbujtó világháború törekvő elgondolásait és a találmány előnyeit egyesegyedül a maguk népének javára és minden más nép kárára akarják kiaknázni. A gépeket elrabolják, a találmány dicsőségét egy párthívűk számára sajátítják ki, a feltalálót pedig gyűjtőtáborba hurcolják, majd „menekülési és közbeni halálra” ítélik.

Ezt a meglehetősen egyszerű mesét meglepő nyelvkészséggel és az ifjuság üdítő ráváltásával dolgozta fel Faerber. Drámája a német népből mélyrehatóan csatódott zsidónak szívevérvével van megírva.

Majdnem félesztendő késéssel került a kezembe Ludwig Bauernek, a Párizsban élő osztrák publicistának Und Österreich? című röpirata, mely a Streitschriften der europäischen Mercur sorozatában jelent meg. Csodamódra így sem veszített az érdekességéből, sőt néhány politikai prognózisának beteljesülése folytán vateszi erejű brüsszli magasodott. Bauer például már a tavaly decemberben — ekkor jelent meg a röpirata — tisztában volt az osztrák szociáldemokrácia elerőtlenedéssel, számolt elkerülhetetlen bukásával és csak azon tipegődött, milyen formák között fog ez a bukás bekövetkezni. Apránként, esendben, a bécsi városi bevételeknek elapadása folytán, ahogyan Dollfuss kitervezte, vagy drámai lendülettel, az agitációs plakátok rikító színeiben lángolva, ahogyan Starhemberg szeretné?

Megható a Freudnál tett látogatása. A leghíresebb osztrák tudós, a nagy lélek, buvár remete életet él a könyvei között. Beteg volt, nemrég épült fel és nem igen tudja, mi történik a lakásán túl. Öreg vagyok, beteg és nem tudék a könyveim nélkül élni — sóhajtott a Bauernek. Mit gondol, maradhatok-e Bécsben, megtartom a hatom-e a könyveimet?... Bauer találatlan állapotban állítja meg: A világhírű tudós, a nagy öregembernek ez a reszkető aggodalma jellemzi a legélesebben az osztrák helyzet labilitását.

Bauer az osztrák zsidók problémáját is ismételtelen feszegeti. Az egyik helyen lelkes, önfeláldozó németiséget jellemző, benső, teremő erejű kapcsolataikat a német kultúrával. A prognózis, amit a jövőjükéről felállít, egyáltalán nem biztató. Bauer szerint lényegében ugyanaz a sors vár rájuk, mint németországi testvéreikre. Mindössze a forma lesz enyhébb. Sajnálatos gesztusok és egy kis korrupció fogják enyhíteni.

Paneuropa legújabb számában a Beszerelesei konferencia csődjéről ír Coudenhove-Kalergi. A csőd már rég, még 1933 január 30-án, Hitler uralomra jutásának napján bekövetkezett, de csak most vált közzé. Nem lehet az általános eszterelésre gondolni sem, amióta az a párt került diktatórikus hatalommal Németország élére, amelynek első célja szomszédjai jelentős területeinek annexiója s amely hanyat-homlokfejtésű. Franciaország hadi felkészültségére nem hivatkozhat a maga fegyverkezésének indoklásaként Hitler, mert Franciaország békés szándéku és szaturált állam, nem gondol annexióra, hanem csak a status quo fenntartására. Franciaország egyébként kétségbevonhatatlanul beigazolta békés szándékait azzal, hogy nem kezdett Németország ellen 1933-ban, tehát rá nézve kedvező körülmények között, preventív háborút. Ürügye, sőt oka lett volna rá hősesen. Hiszen Németország megszerzte a békeszerződést. És az is nyilvánvaló, hogy egy későbbi összeütközés a közben felszerelt Németországgal nagyobb veszedelmeket rejt magában.

A leszerelési eszme csődjére az államok eszeveszett versenye következik a fegyverkezés terén. Ez tartani fog mindaddig, míg Németország és szomszédjai között kitör a háború. De van még egy másik eshetőség is, amely Coudenhove

szerint a nyugalomhoz elvezethet: ha Németország becsületesen feladja a külpolitika terén a náci-programot. Hogy ez a becsület honnan kerül majd Hitlerékhez — nem árulja el Paneuropa apostola.

Coudenhovenek egy másik Paneuropa-beli cikke a faji kérdéssel foglalkozik. E cikkében többek között megállapítja: A nácinak harcra a zsidók ellen előírt csatározás voltaképpen. Harc a közép-tengeri emberfaj egyik ága ellen, amely a vallási elzárkózás következtében viszonylagosan tisztá maradt. De ha az északi faj gondolata győzedelmeskedik, úgy fetélenül sorra kerül majd a többi közép-tengeri nép is. Mert ha áll a tétel, hogy a germán felsőbb faj, akkor őt illeti meg a természet jogán a hatalom egész Európa felett.

A párizsi Das neue Tagebuch rendületlenül kitart a kissé hihetetlenül csengő nézete mellett, hogy a zsidó bojkott keveset ártott Németország kivételének. A visszaesés voltaképpen csak Oroszországnól súlyos, amely a tavalyi első évtizedben 89 millió márkát értékű német árut importált, az idén viszont csak 21 millió értékűt vett át, tehát 76.4 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel ezelőtt. A hivatalos német sajtó az export nehézségeiről csak arra jó, hogy a külföldi hittelezőket falmak állítsák, cudarul kisemmizzék vele. Színház.

A Tagebuch a német-zsidó kérdéstről is sajátos felfogást vall. Szerinte Németországban a lakosságnak csak egy egészen kicsiny rétege antiszemita. Most azután dacból és ékeseredettségében ez is zsidóbaráttá kezd átforgulni. A zsidó üzletek, a zsidó orvosok városból egyre látogatottabbak. Mert ez, a zsidó boltosnak, a zsidó orvosnak foglalkoztatása, az egyedüli módja a demonstrációnak a mostani rezsimmel szemben. Göbbels most azon munkál, hogy a nagy elégtelenség, get, a „kellemetlen szociális jelenségeket”, amelyek Németországban a folytonos zsarolások következtében mutatkoznak —

Norris jelentkezett és ártatlanságát hangoztatja

Párizs, május 31. Norris ezredes jelentkezett Londonból és párizsi ügyvédje útján tudatta a francia ügyészséggel, hogy hazug híreket terjesztnek ellene bizonyos német körökből és meg van róla győződve, hogy a vizsgálat tisztázni fogja.

Megadta londoni címét, ahol az egyik párizsi újság telefonon felhívta. Norris kijelentette, hogy felesleges visszatérnie Párizsba, mert ügyvédje a legnagyobb meglepéssel képviseli.

A Havasiroda értesülése szerint a párizsi ügyészség nem tartóztatási

1 nap!

1 nap!

Művésziesen terített asztal bemutatója lesz

Június 3-án
(vasárnap)

FISCHER

üvegüzletben Cluj.

Kóstolót adnak különlegességükből
Ursus sörgyár

Bogza likörgyár

Kafona sütőde

Egész nap szabad a bemenet!

a gazdasági autarkiaának s a fegyverkezésnek óriási költségeit a dolgozók zsebéből préselik ki — a zsidók ellen irányítsa. Bizonyos, hogy a barna hordák felsőbb parancsra még sok rémséget fognak elkövetni a zsidó lakosság ellen. A német népek azonban — ugymond a Tagebuch — nagyon kevés a közössége ezzel a hőharmunkával, aminthogy a hőhérokkal is — akik nem a német nép, hanem annak ótváriai csupán — nagyon kevés a kapcsolata.

ságra való tekintettel a vízfogyasztást a rendes átlag 20 százalékkal csökkenték. A háztartások vezetőit személyesen kell felelőssé tenni a csöpögő vízvezetési csapokért. Mosási célokra már egyszer használt vizet újból kell használni olyan élelőkre, melyeknek még megfelel. Az ereszekről esővizet kell gyűjteni.

Négy tárgyból bukott, ezért bejelentette öngyilkosságát és eltűnt egy ötödikes diák

Járay István, a református kollégium kisdiákja öngyilkos akar lenni a bukás miatt

Cluj-Kolozsvár, május 31. (Az Uj Kelet tud.) A rendőrség tragikus öngyilkossági ügyben kezdte meg a nyomozást, azt azonban még nem tudja, hogy az öngyilkosság megtörtént-e vagy sem. Délelőtt jelentkezett a rendőrségen Bibó Béla, a református gimnázium ötödikes diákja és felmutatott egy levelet, amelyet lakóására, a szintén ötödikes Járay István hagyott számára hátra. Járay ebben a levélben bejelenti, hogy öngyilkosságot fog elkövetni, mert négy tantárgyból bukik és osztályismétlésre kényszerül.

Véletlenül ma délelőtt jött be vidékről Járay István édesanyja is, aki nagy megdöbbenéssel értesült kisfia öngyilkossági szándékáról. A rendőrség a késő délutáni órákig nem tudott a kisfiu nyomára akadni és tartani lehet tőle, hogy valóban elkövette az öngyilkosságot.

Chaplin titokban megnősült?

London, május 31. A Daily Herald állítása szerint Charlie Chaplin egy évvel ezelőtt titokban nőül vette Paulette Goddardot, az ismert filmesillagot. Az esketési szertartást Godard yachtján, a Panaceán végezték, olyan titokban, hogy még a hajó legénysége sem tudott róla.

Az amerikai társasági és film-pletyka tudomása szerint Paulette Goddard, a new yorki felső négyesség legszebb és egyik leggazdagabb ifju szépsége, Chaplin iránti vonzalmából költözött másfél év előtt Hollywoodban s próbált szerencsét a film pályán. Rendkívül szépsége, tehetsége, Chaplin befolyása s az a romantika, amely barátságukat körüllegte, nagy sikerekhez segítette. Amerikában a házassági hír — ha nem is hiszik el feltétlenül — nem keltett nagyobb meglepetést.

Amerikában és Ausztráliában óriási károkat okoz a hőség és a szárazság

Newyork, május 31. Újabb pusztító hóhullám borította el az északamerikai kontinentet. A szárazság mérhetetlen pusztítást visz végbe az amerikai buza termést még megmaradt részében. Dél-Dakotában 120 Fahrenheit fokra emelkedett a hőség, ami új májusi rekordot jelent. A szárazsághoz járul még a rovarok pusztítása is. Iowa államban tücskök és sáskák milliárdjai pusztítják a megmaradt búzát. Az Egyesült Államok 262 megyéjében tombol a hóhullám.

A brit birodalom számos részében is pusztít a szörnyű hőség. Az angol hadvezetőség a nagy szárazság miatt

az idén nem tartja meg a szokásos nyári hadgyakorlatokat. Kanada buza-termő síkságain is rettentő a hőség. A kanadai termés legalább 40 százalékkal maradt a rendes átlagos 400 millió bushel alatt. Ontario és Quebec kanadai államokban a hőség veszedelme erdőtüzeket okozott. Leégett az aldermaci régi aranybánya is.

A kar 200.000 dollár. Dél-Ausztráliában szintén katasztrófális a szárazság. A terméskilátások nagyon kedvezőtlenek. Sir Edward Hilton Young angol közegészségügyi miniszter felhívta a közigazgatási hatóságokat, hogy az Anglia történetében páratlan száraz-

Nemzedék és nemzedékek

Ez a címe Glasner Akiba főrabbi új halachikus művének, amely a napokban hagyja el a sajtót. A könyv címe feltételez a nagy ősökre. Al csucson áll a nagy Chaszam Szófer. Unokája, Glasner Abraham lángoszlop volt korában népe előtt. A Tóra tudományát és a zsidó morált tanította jártában, keltében, határtalan lelkesedéssel. Nagy harcos volt a reformok és az aszszimiláció ellen. Ifjú korában a „Zions waechter” szerkesztője, melyet a Köszav Szófer inspirációjára indított meg klasszikus német nyelven. A kolozsvári főrabbszékhelyben 15 évig működött, 52 éves korában bekövetkezett elhunyt.

Fia és utóda, Glasner Mózes főrabbi 45 évig működött a kolozsvári rabbinátus élén. Kétévi visszavonultság után Erec Jisraélbe költözött, ahol kétévi otthlakás után elhunyt.

Ezévi Semini Aereszkor lesz elhunytának tizedik évfordulója. A kolozsvári zsidóság nagyszabású ünnepség keretében fog adózni áldott emlékének.

Megjelent könyvei számosak, melyeket zsidó tudományos körökben jól ismernek. Legnagyobb alkotása a „Dor rovii” (Negyedik nemzedék) című könyve. A talmudtudomány buvárai között ez a mély tudásról és éleseszűségről tanuskodó mű nagy feltűnést keltett az egész világon. Ezen mű mellé méltán sorakozik Glasner Akiba, főrabbi műve: „Dor dorim”, amely tökéletesen méltó a nevezett mesteri munkához.

Ez a Glasner Mózes iskolája, melynek legkiválóbb tanítványa és folytatója fia és utóda, Glasner Akiba.

A mű teljesen eredeti és újszerű a maga nemében.

A „Dor dorim” a talmudszerű bölcses és későbbi iskolák egyenes és erős logikáján épül fel, amely azt magásra emeli ki a szokott módszerű „vitatkozó” könyvek közül.

Sok halachikus probléma nyer benne megoldást, melyet a régi bölcses nyitva hagytak jó meglátású utódaik számára. Maimonidesi teóriák és diszciplínák nyerne benne alkalmazást, kidomborítást és megvilágítást. Aki a művet áttanulmányozza, nemcsak érdekes és aktuális problémák éleseszű és igaz megoldásával ismerkedik meg, amelyek felvidítják a kutató lelket, hanem elsajátíthat olyan rendszert amellyel egy egy disszertáció száz kérdését egy logikus alapgondolattal képes megoldani. Az országban és az országokon túl korunk legnagyobb tudtudásai nagy elismeréssel és dicsőrettel méltányolják a mű értékét és emelik fel fentjelemzett eredetiségét.

A zsidóság legnagyobb élő tudósai, mint a kovnói, radomisi starisambori és több más gaonok lelkes méltatást irnak a műről, szokatlanul nagy elismeréssel.

A mű nyelvezete gördülékeny és szabatos héber nyelv új alakzatokkal és új szóképekkel.

A könyv bevezető része is meszeze el a sablontól. Egy önálló művecske

Kultürember könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvostályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

ez, nagyszerű vallásböleleti eredeti teóriákkal az ősi bázison.

Álljon itt egy kiragadott gondolat a sok közül: A Teremtő a zsidó nép mindenkori bölcsőire bízta a Tóra parancsolatainak magyarázását és tantételeinek interpretálását. Ez óriási erkölcsi erő és szellemi feladat. Ennek kifejtéséhez nem elég a tudás, hanem szükséges, hogy a bölcsök lelke telve legyen istenfélelemmel, erkölccsel és az emberi jótulajdonságok teljességével.

A mű an apokban megjelenik.

A zsidó nép szellemi kincsestára gazdagabb lesz.

A kolozsvári hitközség ismertebb fog valóni tudós, kiváló főrabbija által. Miként sok-sok nevezetes hitközség a zsidóság multjában. G. P.

SPORT

Hogyan folytak le Bukarestben az országos vivóbajnokságok

Szóhoz sem engedte jutni a zsüri az erdélyi versenyzőket

Cluj-Kolozsvár, május 31. A Haggibor kiválóan szerepelt vivói hazatértek, a versenyekről munkatársunknak a következőkben számoltak be:

— Vasárnap délelőtt kezdődött a főbajnokság, amelyen 11 induló harcolt a bajnoki címért. Már az első aszszók után sejteni lehetett, hogy a bukarestiek közül fog kikerülni a győztes. Ha nem is a Matak, de Galimir lát szott a legjobbnak. Az erdélyiek közül meglepetést keltett a poraiból feléledt Herczeg jó mozgása, míg Weisz Imre stílusa, de könnyelműsége is. A zsüri is (tulnyomó részben regáti) látva, hogy az első hely biztosítva van, szépen végezte feladatát, — természetesen a szokásos tévedési arány meg volt.

— Egészen másképp nézett ki a kardverseny. Már a verseny elején nyilvánvaló volt, hogy az erdélyiek klaszsisokkal a regátiak fölött állnak kardforgatásban és a bukarestiek esapkodása még a hatodik helyet sem juttathatja nekik. Erre a zsüri, amelyben nem engedték működni Popu Marian alezredest, a cluji kerület kitünő elnökét, a legvakmerőbb módon favorizálta a bukarestieket. Azok a zsüritagok, kik előző nap kiválóan működtek, hiszen képviselőjük győzelme biztosítva volt tudásánál fogva, most szemrebbenés nélkül tagadták le az erdélyiek adott tussait, vagy itélték meg kárúkra a legtisztább védésüket is. El voltak készülve az erdélyiek, hogy nyomni fogják őket az első helyért való küzdelemben, de arra nem számíthattak, hogy az első pillanattól kezdve inferioris ellenfelektől lesznek kénytelenek meg nem érdemelt vereségeket elszenvedni. Ilyen körülmények között tényleg nagy teljesítmény akármilyen győzelem. És győzelmük az erdélyieknek nem lehetett csak egymás ellen, ami az eredményből ki is tűnik. Hogy aztán az erdélyiek között is különbségek voltak, arra is számítottak a ki sebbségi vivók, de ez olyan előny, amit mindig meg szoktak adni ellenfelüknek.

— De tanultak is az erdélyi kardvivók: Nem szabad lemenni Bukarestbe! Nem szabad, mert kétségtelenül jobbak, mint az ottani vivók és miután azok minden eszközzel nyerni akarnak nem szabad alkalmat adni nekik erre. Nyerjék meg ők a bajnokságot és küldjék ki versenyzőiket Varsóba, az Európa-bajnokságra. Ott aztán meg fogják látni, mit jelent vivni és főleg mit jelent elfogulatlan zsüri előtt vivni: ott csak a tudás számít és nem a protekció. A vivószövetség egyébként már ki is jelölte a Varsóba küldendő vivókat a bajnoki versenyek alapján a következők személyében: *Törben:* Matak, Herczeg Haggibor, Galimir, Drogeanu, tartalék: Weisz Haggibor és Braescu. *Párbajtörben:* Caranfil, Braescu, Fournaraw, Galimir, tartalék Drogeanu és Radulescu. *Kardban:* Slavescu, dr. Man, Radulescu, Drogeanu, tartalék Weisz.

Ha visszaemlékszünk arra, mily nagy sikerrel szerepeltek kardvivóink

az elmúlt évi Európa bajnokságban Budapestben, egy szomorúan állapíthatjuk meg, hogy a most kijelölt együttes korántsem fogja képviselni a román kardvívás igazi erejét és bizonyos, hogy szánalmasan fog szerepelni. Kiváncos volna, ha az illetékesek revizió alá vennék a kardsapat összeállítását és a nemzetközi küzdelmekben is rutinizottabb erdélyiekből állítanák össze annak zömét. Deheleanu, sajnos beteg, de Losoney, Csipier, Erős, Szántay, Mózes és elsősorban az ország legjobb kardvivója, Altmann jönnek ebből a szempontból tekintetbe. Altmann Prágában tanult ugyan, de kétségtelen, hogy az Európa bajnokságra rendelkezésre állana a román színeknek. Ha az országos bajnokságon a fentiek közül többen nem is indultak, vagy ha a bajnoki versenyen nem is érték el olyan előkelő helyezést, mint a kiküldöttek maguk a válogatók is jól tudják, hogy sokkal jobbak a válogatottak nagy részénél és eredményesebben szerepelnének.

Es a kiküldetésnél ez lenne a legfontosabb.

Sporthirek

— Szabálytalanságok az atlétikai szövetségben. Bukarestből jelentik: A román atlétikai szövetség tanácsa tegnap este tartott ülésén nagy szabálytalanságokat fedezett fel a pénzkezelésben. Többek között 350.000 lej szubvencióról nem tudnak elszámolni. Altitól az atlétikai szövetség számos vezető embere bele van keverve az ügybe.

— A Ferencváros és a Triesztina Kolozsváron. Az országban turázó osztrák csapatokon kívül a közeli napokban az olasz Triesztina és a magyar Ferencváros is Romániába jönnek. Tárgyalások folynak abban a irányban, hogy mindkét csapat Kolozsváron is játsszon.

— Románia labdarúgó válogatottja januárban Párizsban játszik Franciaország ellen.

— Jack Dempsey volt ökölvívó világbajnokot a newyorki Madison Square Garden igazgatójának szerződtették évi százezer dollár fizetéssel.

— A Nemzeti Bajnokságot szombaton egy mérkőzés lesz Bukarestben a CFR—Tricolor között, vasárnap kettő: Kínizsi—AMTE Aradon és Gloria CFR—Juventus Bukarestben.

DAS SCHWARTZBUCH

Tatsachen und Dokumente Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvostályában.

ב"ה קונקוררו!

אונטערערשטיגסט ארטה' געמינדע אים בעזונדען דיא וואקאנט געווארדענע שוחד פאסטען מיט איינעם שו"ב מומחה י"ש דער ערשטקלאסטער בעל חמלה איז אונד פאן 3 אנערקאנטען רבנים קבלות האט העעסטענס צוא בעוועטער אפערטע זאלטען מיט אנציגע יאהרעסאלטער אונד פאמיליען-צושטאנד צום פארשטנד דער געמינדע אייגענשיקט ווערדען. רייזעשטענען ווערן דען נור פיר בערוועטע ערוועט.

יום י' לחודש סיון תרצ"ד לפ"ק

Auth. Orth. Izr. Gemeinde Simleul-Silvaniei Jud. Salaj

RÁDIÓ MŰSOR

Keleuturópai időszámítás szerint

Péntek, június 1.

Bukarest, 13: Lemezek, 14.20: Lemezek, 19: Rádiózenekar, 20.20: Rádiózenekar, 22: Stefanescu csellóművész játéka, 23: Könnyű zene, 23.15: Galperin játéka éneklő fűrészen, 23.50: Lemezek.

Budapest, 12: Közvetítés a tornász világbajnokságokról, 13.30: Honvédszene, 16.30: A rádió diáktörője, 18: Budapesti egyetemi énekkarok, 19.20: Sportközlemények, 19.40: Kernterritrio, 20.30: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operai növendékeinek vizsgálati előadása az Operaházban, 23.40: Csángyzene.

Bécs, 13: Rádiózenekar, 14.10: Rádiózenekar, 23.15: Népeperai zenekar.

Berlin, 19.30: Beethoven: Menüett két hegedűre és eszjlóra, 21.30: Bruckner: C-moll szimfónia.

Prága, 13: Az Ondrzsicsek vonónégyses játéka, 22: Décszláv dalok.

Róma, 18: Grieg: F.dur hegedű és zongoraszonáta, 21.45: Hangverseny.

Varsó, 19.10: Kávéházi zene, 21.15: A rádió szimfonikus zenekara, 23: Szalozzene lemezek, 23.30: Tánczene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyari költőknél egy szó 2 lej, magyarosabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 szálalás kedvezmény. Apróhirdetéseket díja előfizetés nélkül. Jelleges levelet csak egy levélként ha portóhelyez mellékeve van.

Központban különbejáratu butorozott szobá, teljes ellátással és fürdőszobával kiadó.

Különbejáratu jól butorozott szobák keresek a Ferdinánd uton vagy közelében. Címeket a kiadóba „Főtisztviselő” jelzőgére kérek.

Nősülne 48 éves, jólszituált, gyermektelen öz. ember, kereskedő, évtizedek óta fennálló esorangu üzlet és tehermentes modern bérház társtulajdonosa. Oly 32—38 éves, fess, magas, int-Migens, háziasan nevelt zsidó leány vagy gyermektelen öz. urinó fényképes ajánlatát kéri, aki megfelelő hozományval is rendelkezik. Ajánlatokat „Komoly” jelleggel a lap kiadóhivatála továbbítja.

Eladó cukorka-, csokoládéformák, Apollograf sokszorosító-gép, téstavgógépek, kekszprés, pezsgőborkészítógép, kávépörkölőgép, husvágógép. Beck Adolf Valea lui Mihai.

Köser vegetárius koszt f. hó 15-től ismét kapható a Familia köser vegetárius étteremben Unió u. 10., hátul az udvarban, ahol Schwartz Ignácne vezetése alatt az elismert elsőrendű konyha áll a közönség rendelkezésére. Figyelmes, szorgalmas, mérsékelt árak. Abona. Ajánlatokat meg elfogad.

Állandó énekkarunkba

jóhangú zeneértő

tenoristákat keresünk

Jelentkezni Rabetz B. főkantór urná Cluj, Cal. Reg. Ferdinánd 54. szám alatt lehet.

— Sraps mérnök Soós Eugé vatal vezetőben sraps robbant és Ellizát és dégként o szeti fel srapselít

— Lesze francia ar érkezett, a tok kezdő légi hader amelyken szerepét tésbe 480 s kiadták retében léseket.

— Brass Tudósítónk akar feláll talékos örm Brassóbol é ba akar el szeretné m K'vül fel is indult el és logolni nap

— Maniu tésért perli dekes kárté szozvári tö 1930.ban igazgatója vezető közb látás elhagy z kolozsvár erejéig ká Grula, a né nke ellen. A Patriának u sége és így perelte, hog A munkabir Aurélt, a P olyan vallom ban Maniu nek ellenére Clopotel ker teltebbvitell védje, dr. M zolni, hogy és így jogos Maniu képs szemben kéjt talanul kér párt volt elr június 7-re

— A kös Kivételes része június nak, Zsidó zsidó zenem nyitja meg zsidó közöns zsidó művés nemzetközi helyet foglal törvények e tet és ami a népben az részt a zené nemzet más volt már, a művelője. A sokat és nag Az alkotások Wizo június jével. A ren zsidó zene, pelnek. A kö ki:

1. Louis G tions”, előad quartett.
2. Rubinst b) éneklő Se
3. I. Engé I. Stuschens zongorán elő (Szünet).
4. Héber
5. Stefan Z ásból, Zucke énekéből Sul Marcellé. 6. adja Hoffma mann—Adler kat Boskovit kiséri.

UJ KELET *Legujabb hírek*

„Nemcsak a leszerelési konferencia, hanem maga a Népszövetség forog kockán“

Sir Simon angol és Barthou francia külügyminiszter drámai összecsapása a leszerelési konferencián

Az angol külügyminiszter a német egyenjogúság mellett, Barthou ellene beszélt. Oroszország és a kisantant Barthou mellett

Genf, május 31. A leszerelési konferencia tegnapi ülésén Sir John Simon szólt fel elsőnek. Az angol külügyminiszter rámutatott arra, hogy nemcsak a leszerelési konferencia, hanem minden nemzetközi együttműködési rendszer veszélyben forog. A szónok azt állította, hogy az utolsó hat hónapban Anglia résztvevő minden párhuzamos és kiegészítő erőfeszítésben, hogy kivezesse a zsákutcából a leszerelési konferenciát. Idézi a január 29-i angol memorandumot, valamint Eden államtitkár párizsi, berlini és római látogatását. Simon felemlíti azután mindazokat az okokat, melyek ezekre az erőfeszítésekre készítették és kijelenti,

hogy nem lehetséges semmiféle nemzetközi egyezmény a fegyverkezést illetően Németország részvétele nélkül.

Kiinduló pontnak az angol memorandumot és az öt hatalom emlékiratát javasolja, Anglia semmiképpen nem engedheti meg, hogy a munkálatok egy helyben maradjanak. Akár rögtön is lehetne egyezményeket kötni a gázháborút, a légügyi fegyverkezésre vonatkozó költségvetés nyilvánosságáhozatalát és egy általános leszerelési bizottság létesítését illetően. Simon beszédét a Népszövetség ideálizmusában vetett hitének nyilvánításával fejezte be.

Barthou replikája

John Simon után Barthou francia külügyminiszter vette át a szót: Már az elején kijelentem, itt az ideje, hogy a leszerelési konferencia határozatot hozzon. Nyíltan kell beszélnünk:

Nemcsak a leszerelési konferencia, hanem maga a Népszövetség forog kockán.

De a francia kormány számára a Népszövetség természetes szükségességet képez. Polytatva Barthou kijelenti, hogy elmult az elhallgatások és előzékenységek ideje és lehet, hogy a kompromisszumok is. Világosan kell beszélnünk.

Intézkedéseket kell tennünk egyes államoknak légi, tengeri, vagy szárazföldi úton való fenyegetései ellen, de el kell kerülni a túlságos szűk keresztmetszetet a fegyverkezés terén is.

Megegyezés csak a biztonság problémájának megoldásával lehetséges. Franciaország megmaradt álláspontján az április 17-iki memorandum szerint, amely nem zárt be egyetlen kaput sem. Abban a pillanatban, amikor Franciaország épp precízíteni kívánta álláspontját, Németország közzétette hadügyi költségvetését, amely nagyon sokat árult el és nyilvánvalóvá tette.

hogy Németország semmisnek tekintti a francia-német tárgyalásokat és saját felelősségére teszi ezt. Franciaország békés érzelmei vannak, nem szándékozik senkit sem megtámadni és a fegyverkezések korlátozása mellett van

az 1934 január 19-i terv mértékében. De a biztonsági probléma még nincs megoldva. A Népszövetségnek el kell távolítania a profétákat: ugy az optimistákat, akik tagadják a kétségtelen tényeket, mint a pesszimistákat, akik visszatartják a jó akaratot. Köztük vannak azok az emberek, akik hadat üzennek a háborúnak.

Barthou beszéde, mely hatást keltett annál is inkább, mert álláspontját nyilván osztják Szovjetország és a kisantant. Barthou e körök szerint úgy be-

szélt, mint egy felelős államférfiúnak beszélnie kell és a leszerelés és biztonság kérdését a megfelelő világításba helyezte.

Hazabeszélt a francia külügyminiszter?

Genf, május 31. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben Barthou tegnapi beszédével kapcsolatban megállapítják, hogy a francia külügyminiszter a jelek szerint meg akarta gyorsítani a konferencia végének elkövetkezését. Erre mutat az is, hogy semmi pozitív javaslat nem állott elő s csak annak leszövezésére szorított, hogy Franciaország kitart eddigi követelése mellett s megengedhetetlennek tart mindennemű német fegyverkezést.

Német politika: körökben megállapítják Barthou beszédével kapcsolatban, hogy francia külügyminiszter hazabeszélt s állásfoglalását elsősorban a francia bepolitika irányította.

Tokió Litvinov ellen

London, május 31. A tokiói lapok elutasító álláspontra helyezkednek Litvinov azon javaslatával szemben, hogy a leszerelési konferencia állandó békebiztosító értekezletté alakuljon át. A japán kormány ilyen tervhez nem adhatja hozzájárulását. Egyedüli genfi jelentés szerint a Dardanellák demilitarizált zónájának katonai megerősítését célzó török igények ügyében magánbeszélgetések folynak Genfben a delegációk vezetői között.

A finom ruhák tisztítója, ruhafestésnek mestere CZINK Cluj

Politikai gyilkosság miatt cseh állampolgárságu olasz péklegényt tartóztattak le Kolozsváron

Állítólag három detektívet ölt meg a kommunista munkás Prágában

Cluj-Kolozsvár, május 31. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári szigoranca vezérfelügyelőség csütörtök délelőtti feltűnéskeltő letartóztatást fogantatott az egyik kolozsvári péküzemben. Itt dolgozott rövid ideje *Paulino* Pietro olasz nemzetiségű cseh állampolgár. A rendőrség detektívjei a délelőtti folyamán megjelentek a péküzemben és letartóztatták *Paulino* Pietrót.

Az olasz pékmunkás minden ellenállás nélkül adta át magát a rendőrség-

nek és a rendőrség által ellene felhozott bizonyítékokat *beismerte*. Pietro Paulino ellen a cseh hatóságok adtak ki körözést, mert kommunista agitációt fejtett ki. Állítólag Prágából való menekülése előtt három detektívet megölt, mert másképpen nem tudott volna átszökni a határon.

Piere Paulinót a kiadatási eljárás végeztével átadják a cseh hatóságoknak.

Zeletzky elegánsan és frissen megjelent a Skoda-ügy parlamentári vizsgálóbizottsága előtt

A Skoda-botrány hőse azt kéri a bizottságtól, hogy vegyék ki a bőrtőnből és adják vissza állását

Bucuresti-Bukarest, május 31. Ma délelőtti 9 órakor Izet ezredesnek, a jilavai börtönigazgatójának autóján a kamarába hozták Zeletzkyt. Zeletzky elegánsan felöltözve az 5 ik szekció tanástermébe ment, öre kíséretében, hol letette az asztalra emlékiratát. A memorandum 58 oldalból áll és a következő címet adta neki: A Skoda-Zeletzky ügyben kiküldött parlamentári vizsgáló bizottság részére készített exposé. Miután feltárja a hadfelszerelési tárgyalások menetét 1920-tól kezdve, Zeletzky így fejezi be: ha ártatlannak találják, vegyenek ki a Jilavai börtön kazamatáiból és adjanak vissza állásomnak.

Miután az emlékiratot csak ma terjesztette Zeletzky a bizottság elé, an-

nak tanulmányozása pedig hosszabb időt vesz igénybe, Zeletzky kihallgatása valószínűleg halasztást szenved. A bizottság összeült és folytatta Stefanescu-Amza tábornok kihallgatását, aki részleteket mondott a hadfelszerelési rendelésekről.

Kuba független állam

London, május 31. Roosevelt elnök szerződést kötött Kuba — amely eddig az Egyesült Államok érdekszférájába tartozott — független állammá lép elő. Már elhárították a beavatkozásra vonatkozó jogokat is és így Kuba az Egyesült Államokkal szemben a szuverén állam szerepét tölti be.

LEGUJABB SPORT

Németország, Csehszlovákia, Ausztria a világbajnokság elődöntőjében

Ausztria—Magyarország 2:1 (1:0). Ugylátszik a magyaroknak valóban nincs szerencsésük az osztrákok ellen, mert annak dacára, hogy a papírforma szerint favoritjai voltak a mérkőzésnek, ismét vereséget szenvedtek régi riválisuktól. Igaz viszont, hogy ezúttal egy baleset s egy tulszigoru bírói ítékezés folytán csak kilenc emberrel játszottak a második félidőben, ami már eleve kizárta fölényük dacára győzelmi esélyüket.

Magyar kezdés után mezőnyjáték. A 8. percben stílusos osztrák támadásból Horváth lövi a vezető gólt. A magyarok sokat támadnak, azonban a féldíó végéig nem változik az eredmény. A második félidőben Zischek kettőre szaporítja az osztrákok előnyét, majd hatalmas tramba kezd a magyar csapat, amit az osztrák védőjátékosok faultokkal igyekeznek ellen sulyozni. A 16. percben osztrák térfélen szabálytalanság történik, ezért 11-es t sulyozni. A 16. percben fault miatt 11-es títél az olasz bíró, amit Sárosi betesz. 2:1. A következő percben egy állítólagos fault miatt a bíró tulszigoran kiállítja Marost, majd a 19. percben Avar kap rugást, ami teljesen harcképtelenné teszi és kiáll. A magyar csapat most már csak kétfenc emberrel játszik és az eredményen már nem tud változtatni.

Igy játszott a két csapat:

Ausztria: Platzer, Cisar—Sesta, Wagner—Smitsik—Schmaus, Zischek—Bican—Sindelar—Horváth—Vierter.

Magyarország: Szabó, Vágó—Sternberg, Palotás—Szücs—Szalay, Markos—Avar—Sárosi—Toldi—Kemény. Mattea olasz bíró nyomta a magyarokat.

Csehszlovákia—Svájc 3:2 (1:1).

Németország—Svédország 2:1 (0:0).

Az Oszország—Spanyolország mérkőzés a rendes játékidő végén 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. Ezután kétszer 15 perces meghosszabbítás következett.

A június 3-i elődöntőben tehát Németország Csehszlovákiával játszik Rómában, míg Milánóban Ausztria az olasz-spanyol mérkőzés győztesével kerül szembe.

Szobafestői?

Csak Gratz-ot!

Telefon 7-49

Str. Memorandului 20.
Str. Filipescu 15.
Str. Săguna 16.

Féregirtás biztos hatással

LINOLEUM.

viaszosvászonerítő

BUTORSZÖVET.

matrachuzatok

FUGGONYKARNATOK.

futószőnyegek

Modern kivitelben, gazdag választék, olcsó árak

BOSKOVICS TESTVÉREK

szaküzletében Cluj, Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása, Cluj, Strada Baron L. Papp 15.
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa po
plătite in
No. 22471

18. Telefo
Havonta
6vre 688.
földre: H
félvre 12.
delések d
KELET"
uidóság
teink uta
rás megje

A botított

Valamiko
szeretettel
rekei, ha r
Most, an
lágra, a gy
legalább is
Ebben a re
dern pedag
ez a pedag
nyitást az
házból is.

Nincs tel
rábeszélés,
eszközével
velyedtek.

A gyerek
megjavitak
Nincs bot
gia van. E
kedheinek
jakk szüleik
nyugodtan
vezelekben.

Nem zér
van. Hane
nak, amely
gia sem tud
Jó idők

Most meg
zák, törvény
triában.

Kiskornak
Es pedig
akik nem M
ránésára já
a berlini H
futhalvezér
labdácskák
Dellfuss

határt.
Elhatároz
meki naivita
kal való ne
üféssel fog
náciügyerek
A modern
radalmi és
nem volt a
Ilyen bold
remtettek s
mai.

Aki nem

Az előszó

Emil Ludv
előkelő fra
világháboru
A jóslat
kes és meg
Hitler ne
ilusztris c
háboruba
rendszer, m
a német p
megmérgezt
háboru nélk
Hitler ma
háboru me
francia had
oszmények
fog vezérel
halálos gyűl
felé, a k
forgó terüle
pedig az et
a mai Néme
csapást mér
ra s e katas
a kampóske
mindörökre
vonná maga
Hitler (ch
rut, ezt el
S ha még
nek kirárol
szaknak az
lévesztésnek
mellet a ha
bejőő kény
legmagasab
szertüleg tor
Hitler sen
a zsidókérde
ludja az eg
rázni — egy
borura való